

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie apríl 2015

III. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 487/2013
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	9. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ bol ako advokát ustanovený za právneho zástupcu žalobcu - dovolateľa v konaní o dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu o nároku na náhradu škody vo výške 3 319 391,89 € uplatnenom podľa ustanovení zák. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.</p> <p>Okresný súd po skončení konania, v ktorom žalobca nebol úspešný, sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia, pričom pri jej vyčíslení vychádzal z ust. § 150 ods. 1 OSP s tým, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré pri určení výšky trov právneho zastúpenia postupoval podľa ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., t.j. z predpokladu, že predmet konania nie je možné určiť v peniazoch a nie podľa ust. § 10 ods. 1 a 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. (t.j. z hodnoty predmetu sporu). Tieto dôvody hodné osobitného zreteľa spočívali v skutočnosti, že v čase prevzatia zastupovania účastníka konania sťažovateľom, bol už v konaní komplexne zistený skutkový stav a predmetom dovolacieho konania bolo len jeho právne posúdenie.</p> <p>Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu prvostupňového súdu odvolanie, v ktorom namietal nemožnosť použitia ust. § 150 ods. 1 OSP v danom prípade a tým aj nesprávne určenú výšku náhrady trov právneho zastúpenia.</p> <p>Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa ust. § 10 ods. 1 a 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z., t.j. podľa hodnoty predmetu konania. Krajský súd však na rozdiel od okresného súdu sťažovateľovi nepriznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia za niektoré ním uplatnené úkony právnej služby.</p> <p>Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezhom č.k. IV. ÚS 24/2010-39 zo dňa 8. apríla 2010 tak, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že sťažovateľovi má byť priznaná náhrada trov právneho zastúpenia za všetky úkony právnej služby, tak ako boli priznané rozhodnutím okresného súdu. Otázke výšky trov právneho zastúpenia sa ústavný súd v tomto</p>

	<p>rozhodnutí nevenoval, nakoľko táto nebola predmetom ústavnej sťažnosti.</p> <p>Krajský súd po vrátení veci rozhodol tak, že potvrdil pôvodné rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov právneho zastúpenia, t.j. pri jej vyčíslení vychádzal rovnako ako okresný súd z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. Vo svojom rozhodnutí pritom odvolací súd poukázal na skutočnosť, že aj ústavný súd pri určení výšky trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom vychádzal z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.</p> <p>Sťažovateľ podal proti druhému rozhodnutiu krajského súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal, že toto rozhodnutie je svojvoľné a nedostatočne odôvodnené, čím došlo k porušeniu jeho práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a zároveň bolo porušené jeho právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“).</p> <p>Podľa sťažovateľa sa totiž krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí výrazne odklonil od právneho názoru, ktorý vyslovil vo svojom pôvodnom rozhodnutí, pokiaľ ide o výšku náhrady trov právneho zastúpenia. Rovnako sťažovateľ videl pochybenie krajského súdu v tom, že svoje rozhodnutie o použití konkrétnych ustanovení vyhlášky odôvodnil tým, že ich použil aj ústavný súd pri rozhodovaní o trovách konania pred ústavným súdom v súvislosti s podanou sťažnosťou pre namietané porušenie základných práv a slobôd. Napokon sťažovateľ vytýkal krajskému súdu aj opomenutie riešenia námietky nemožnosti použitia § 150 OSP na jeho prípad.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd poukazuje na tú skutočnosť, že predmetom konania pred všeobecnými súdmi bola náhrada škody spôsobenej nesprávnym rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Predmetom konania pred ústavným súdom (sp. zn. IV. ÚS 24/2010) však bolo rozhodovanie o tom, či došlo, alebo nedošlo k zásahu do základných práv sťažovateľa postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu, teda išlo o odlišný predmet konania. V tejto súvislosti sa odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu, ktorý pri určení výšky trov právneho zastúpenia poukázal na rozhodnutie ústavného súdu o náhrade trov konania, javí ako zmätočné, nedávajúce dostatočne zrozumiteľnú, určitú a jednoznačnú odpoveď na zásadnú otázku tvoriacu predmet odvolacieho konania, teda otázku určenia výšky tarifnej odmeny advokáta.</p> <p>Sťažovateľ v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu namietal, že ustanovenie § 150 ods. 1 OSP nie je na jeho prípad aplikovateľné, pretože predmetom úpravy tohto ustanovenia je náhrada trov účastníka konania, ktoré si v rámci súdneho konania účastník hradí sám. Predmetom tohto ustanovenia teda podľa názoru sťažovateľa nie je odmena advokáta, ktorá prináleží súdom ustanovenému advokátovi (§ 140 ods. 2 OSP) bez ohľadu na výsledok konania. Sťažovateľ rovnako v opravnom prostriedku namietal nemožnosť spájania ustanovenia § 11 ods. 1 vyhlášky a ustanovenia § 150 OSP.</p> <p>Tejto otázke sa krajský súd v napadnutom rozhodnutí nevenoval, pritom podľa názoru ústavného súdu ju nemožno považovať za nepodstatnú, a to zvlášť za situácie, keď ani okresný súd jasne a určito nezrejnil dôvody osobitného určenia požadované § 150 ods. 1 OSP, ktorého ustanovenia v danej veci aplikoval. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu preto ani v tejto časti nemožno považovať za dostatočné po skutkovej ani po právnej stránke.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu porušené bolo, toto uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd tiež sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 139/02, II. ÚS 78/03 III. ÚS 135/04, IV. ÚS 296/09, I. ÚS 129/03</p>

spisová značka	III. ÚS 661/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľovi bol v trestnom konaní uložený úhrnný trest odňatia slobody za použitia ust. § 41 ods. 2 Trestného zákona (aspiračná zásada) v znení účinnom do 20.12.2012.</p> <p>Po prijatí nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 106/2011, ktorým bola časť vyššie uvedeného ustanovenia Trestného zákona vyhlásená za nesúladnú s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podal sťažovateľ návrh na povolenie obnovy konania.</p> <p>Okresný súd návrhu na obnovu nevyhovel a sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu bola krajským súdom zamietnutá s tým, že trest uložený v pôvodnom konaní je primeraný a nie sú dané dôvody na obnovu konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu krajského súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal, že rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné a neodôvodnené, pretože trest uložený v pôvodnom konaní bol nezákonný a krajský súd sa tak nemal zaoberať primeranosťou trestu uloženého v tomto konaní, ale obnovu konania povoliť. Otázku primeranosti uloženého trestu pritom podľa sťažovateľa môže riešiť len zákonný sudca v pôvodnom konaní.</p> <p>Z uvedeného dôvodu krajský súd svojim rozhodnutím podľa sťažovateľa porušil jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 31 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“).</p>
ratio decidendi	<p>Vychádzajúc z v tom čase relevantnej právnej úpravy za trestný čin najprisnejšie trestný spáchaný sťažovateľom Trestný zákon určoval trest odňatia slobody na 4 až 10 rokov. S uplatnením asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona bola horná hranica trestnej sadzby zvýšená o jednu tretinu, t. j. na 13 rokov a 4 mesiace a podľa ďalšieho kritéria ustanoveného v Trestnom zákone (§ 41 ods. 2 za bodkočiarkou), bol trest ukladaný v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby, t. j. v rozmedzí od 8 rokov a 8 mesiacov do 13 rokov a 4 mesiacov (práve táto časť bola neskôr vyhlásená za nesúladnú s ústavou).</p> <p>Na tomto mieste je potrebné zvýrazniť, že ústavná konformita zásady zostrenia trestu (asperačná zásada) ako taká nebola nálezhom ústavného súdu pod sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 spochybnená, t. j. naďalej platí, že ak všeobecný súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprisnejšie trestného o jednu tretinu (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).</p> <p>S prihliadnutím na uvedené aplikujúc závery nálezu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 ústavný súd konštatuje, že všeobecné súdy v rámci trestnej sadzby 4 roky až 13 rokov a 4 mesiace (odhliadnuc od upustenia úpravy výšky dolnej hranice trestnej sadzby vzhľadom na použitie ustanovenia § 38 ods. 7 Trestného zákona, t. j. neboli zohľadnené prit'azujúce okolnosti, ktoré pritom prevažovali nad poľahčujúcimi), uložili sťažovateľovi trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov. Z ich rozhodnutí pritom nevyplýva, že by mali akúkoľvek snahu uložiť pre sťažovateľa trest priaznivejší, a je teda zjavné, že to nebola právna úprava zakotvená v § 41 ods. 2 prvej vete za bodkočiarkou, ktorá ich viedla k uloženiu trestu odňatia slobody vo výške, akej ho napokon sťažovateľovi uložili. Inak povedané, ak by konajúce súdy považovali trest odňatia slobody určený podľa všetkých zásad upravených v § 41 ods. 2 Trestného zákona vo vtedy účinnom znení za neprimeraný, jednoznačne by ho ukladali aspoň na dolnej hranici, t. j. 8 rokov a 8</p>

	<p>mesiacov, a to aj s prípadným odôvodnením, že len vzhľadom na existujúcu právnu úpravu nemohli uložiť trest ešte nižší. Je bez akýchkoľvek pochyb, že o treste rozhodujúce všeobecné súdy nemali v úmysle a ani neuložili sťažovateľovi trest na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, ale uložil trest, ktorý považovali za primeraný.</p> <p>Na prvý pohľad by sa mohlo javiť, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie celkom korešponduje so závermi stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013, podľa ktorého (bod II) ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde; a napokon ani so závermi následne prijatého uznesenia ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 2/2014-15 zo 7. mája 2014, podľa ktorého bod II označeného stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zabezpečuje dotknutým fyzickým osobám plnohodnotnú ochranu ich základných práv a slobôd, a preto je v plnom rozsahu aplikovateľný nielen v konaniach pred všeobecnými súdmi, ale aj v konaniach pred ústavným súdom. Ústavný súd však toto rozhodnutie nepovažuje za také, ktoré by mohlo v materiálnom slova zmysle vzhľadom na zistené skutočnosti (výška uloženého trestu v porovnaní s možnosťou uloženia aj nižšieho trestu odňatia slobody, ako aj dôvody a odôvodnenie uloženého trestu) reálne zasiahnuť do základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.</p> <p>Ústavný súd vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu poznamenáva, že pojem svojvôle možno aplikovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom než v zákonom ustanovenom a právnom myslení či konsenzuálne akceptovanom význame alebo bez bližších nerozpoznateľných kritérií. Porušenie niektorej z noriem jednoduchého práva v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, by mohlo byť spôsobilé zasiahnuť do označených základných práv sťažovateľa, avšak v danej veci o taký prípad nejde.</p> <p>Krajský súd skúmal splnenie podmienok požadovaných pre povolenie obnovy konania, tak ako to v konečnom dôsledku vyplýva z odôvodnenia jeho uznesenia z 20. augusta 2013, a zistil, že tieto splnené nie sú, preto opravný prostriedok sťažovateľa, ktorým napadol uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy, zamietol. Svoje závery pritom oprel o ustanovenia platného a účinného právneho predpisu. A ak by aj bolo možné medzi konečným rozhodnutím druhostupňového súdu a závermi (neskôr) prijatého stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013 badať nesúlads, rozhodne nemožno túto okolnosť považovať za extrémny rozpor s princípmi spravodlivosti a už vôbec táto skutočnosť sama osebe nenásvedčuje neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia.</p> <p>Po dôslednom posúdení všetkých právne významných skutočností v postupe vo veci konajúcich všeobecných súdov, no najmä výšky uloženého trestu a jej odôvodnenia, ako aj nemožnosti zásahu do práv sťažovateľa dospel ústavný súd k názoru, že postup a závery krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie označených práv.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol, že označené právo sťažovateľa porušené nebolo.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PLz. ÚS 2/2014, PL. ÚS 106/2011</p>

spisová značka	III. ÚS 545/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania. Dôvodom sťažnosti bola skutočnosť, že odvolací súd sťažovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, hoci bol sťažovateľ v odvolacom konaní úspešný a právo na náhradu trov konania si riadne uplatnil. Svoje rozhodnutie pritom krajský súd odôvodnil tým, že sťažovateľovi žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a ich náhradu si ani neuplatnil.</p> <p>Rozhodnutím krajského súdu tak podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práv garantovaných v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).</p> <p>Krajský súd vo svojom vyjadrení v podstate uznal dôvodnosť sťažnosti sťažovateľa, keď uviedol, že k nepriznaniu trov odvolacieho konania sťažovateľovi došlo „chybou odvolacieho senátu, prehliadnutím uplatneného nároku navrhovateľa voči odporcovi“.</p>
ratio decidendi	<p>Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 36 ods. 1 listiny môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 ústavy je ratione materiae aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom.</p> <p>Krajský súd v odvolacom konaní, v ktorom prijal namietané uznesenie, rozhodoval o odvolaní podanom protistranou proti výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým tento priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.</p> <p>Krajský súd odvolaniu protistrany nevyhovel a svojím uznesením prvostupňové rozhodnutie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Sťažovateľovi však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.</p> <p>Svoj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania krajský súd odôvodnil poukazom na aplikáciu relevantných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), a to § 224 ods. 1 OSP s použitím § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 151 ods. 1 OSP, kde konštatoval, že „v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi, ktorý si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu v súvislosti s podaným odvolaním žiadne trovy nevznikli, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal“.</p> <p>Keďže krajský súd pri aplikácii príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyvodil právny záver na podklade, ako sám vo svojom vyjadrení uznal, chybných skutkových záverov (keď prehliadol sťažovateľom realizovaný procesný úkon – vyjadrenie k podanému odvolaniu, v ktorom sťažovateľ súčasne náležite vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania), nedodrжал imperatív „zákonom ustanoveného postupu“ obsiahnutý v čl. 36 ods. 1 listiny.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 36 ods. 1 listiny a jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru slobôd uznesením krajského súdu porušené boli, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p>Ústavný súd tiež sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</p> <p>Ústavný súd sťažovateľovi nepriznal požadované finančné zadosťučinenie, keďže tento nárok nebol sťažovateľom riadne odôvodnený a ústavný súd považoval v okolnostiach</p>

	<u>prípade nápravu porušenia práv sťažovateľa za dovŕšenú vyslovením porušenia označených práv, zrušením rozhodnutia a vrátením veci na ďalšie konanie krajskému súdu.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 37/95, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 40/2011 EŠLP: rozhodnutie vo veci Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997

spisová značka	III. ÚS 678/2014
súdca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	17. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu, ktorým bol po jej odvolaní potvrdený rozsudok okresného súdu o zamietnutí jej žaloby na určenie neplatnosti zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam.</p> <p>Sťažovateľka namietala, že krajský súd vo svojom rozhodnutí nerešpektoval predchádzajúce právoplatné rozhodnutie iného všeobecného súdu, v zmysle ktorého bola zmluva o prevode majetku štátu, na základe ktorej bol ako vlastníkom predmetných nehnuteľností do katastra nehnuteľností zapísaný záložca, neplatná a vlastníkom predmetných nehnuteľností je tak sťažovateľka. Okrem toho ďalší všeobecný súd v obdobnom prípade, ktorý sa týkal odlišných nehnuteľností nadobudnutých záložcom na základe vyššie uvedenej neplatnej zmluvy a vo vzťahu k iným záložným veriteľom, rozhodol, že tieto zmluvy o záložnom práve sú neplatné. V napadnutom rozhodnutí však krajský súd vychádzal z dobromyseľnosti záložných veriteľov, ktorú považoval za rozhodujúcu a preto uvedené zmluvy o záložnom práve pokladal za platné. Tento záver je však podľa sťažovateľky v rozpore so zásadou „nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám“, ktorá je jednoznačne akceptovaná v judikatúre všeobecných súdov, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“).</p> <p>Rozhodnutie krajského súdu podľa sťažovateľky nebolo dostatočne odôvodnené a preto ním bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ďalej na právo spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p>
ratio decidendi	<p>Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu. Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.</p> <p>V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd okrem iného uviedol: „... Podstatné pre prejednávajúcu vec je konštatovanie, že v dobe uzatvárania záložných zmlúv, na základe ktorých došlo k zriadeniu záložného práva., bol ako vlastníkom zakladaných nehnuteľností v evidencii nehnuteľností vedený žalovaný v 1. rade. Záložní veritelia teda vychádzali z údajov evidencie nehnuteľností, v ktorých bol žalovaný v 1. rade ako záložca jednoznačným vlastníkom predmetu záložného práva. Za takejto situácie nebolo povinnosťou záložných veriteľov ako subjektov konajúcich v dobrej viere, posudzovať prípadnú platnosť, resp. neplatnosť nadobudnutia vlastníckeho práva</p>

	<p><i>žalobcu; ktoré právo prináleží súdom. Žalobca ako nositeľ dôkazného bremena na preukázanie svojich tvrdení (§ 120 a nasl. OSP) v konaní nepreukázal, že záložní veritelia neboli pri uzatváraní záložných zmlúv dobromyseľní (s poukazom na právny stav ku dnu 31. 12. 2002). ...“</i></p> <p>Preskúmaním napadnutého rozsudku ústavný súd zistil, že krajský súd sa dôsledne neriadil ústavnými a zákonnými požiadavkami kladenými na obsah odôvodnenia rozhodnutia, pretože v podstate žiadnym spôsobom nereagoval na právne relevantnú argumentáciu sťažovateľky vychádzajúcu zo skorších právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov vydaných v konaní o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu na iné osoby a v konaní o určenie neplatnosti právnych úkonov – ďalších záložných zmlúv</p> <p>Okrem toho, odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom krajský súd zdôraznil, že právo „... posudzovať prípadnú platnosť, resp. neplatnosť nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu... prináleží súdom“, pričom bez ďalšieho potvrdil ako vecne správny právny záver okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľky na určenie neplatnosti záložných zmlúv z dôvodu, že tieto „... boli platne uzavreté a neodporujú zákonu, ... na základe týchto záložných zmlúv bol povolený vklad do katastra nehnuteľností a teda záložné právo platne vzniklo, i keď neskoršími súdnymi rozhodnutiami bolo určené, že odporca v 1/r. neplatným spôsobom nadobudol majetok bývalých štátnych podnikov ...“, nezodpovedá ani ustanoveniu § 159 ods. 2 OSP, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, a ako také je z ústavného hľadiska nepreskúmateľné, nezohľadňujúce princíp zachovania ústavnosti a princíp právnej istoty ako imanentných súčastí princípu právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd už vo svojej judikatúre zdôraznil, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods.2 OSP, ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 OSP konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu. Pokiaľ pri riešení prejudiciálnej otázky zaujme odlišné stanovisko, je takýto jeho postup, resp. z neho vyplývajúci záver arbitrárny pre jednoznačný rozpor so zákonom.</p> <p>Ústavný súd ďalej poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej absolútna neplatnosť právneho úkonu (negotium nullum) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege) a hľadá sa naň, akoby nebol urobený; táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením (ratihabíciou) a nemôže konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nepôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.</p> <p>Na základe uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je založený na ústavne súladnej racionálnej právnej argumentácii a ako taký ho treba považovať za arbitrárny, porušujúci základné právo sťažovateľky.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu porušené bolo, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd tiež sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 1/95, I. ÚS 17/01, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 4/94, III. ÚS 36/2010, III. ÚS 332/09, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 212/2011, II. ÚS 143/02, II. ÚS 349/09, Najvyšší súd Slovenskej republiky: rozsudok sp. zn. 1 Cdo 96/1995 z 1. júla 1998</p>

Nález – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 633/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	20. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva, ktoré sa začalo v roku 2008.
ratio decidendi	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ho nemožno považovať za právne ani skutkovo zložitý. K zložitosti veci do istej miery prispelo to, že v konaní došlo k zmenám účastníkov konania z dôvodu úmrtia odporkyne a navrhovateľa v 1. rade. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania čiastočne prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľa (bolo potrebné odstraňovať vady návrhu na začatie konania, dvakrát bol podaný návrh na pripustenie zmeny návrhu). 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania 6 rokov 2 mesiace na okresnom súde je už samo osebe neprimerané. Uvedená skutočnosť nesvedčí o tom, že by okresný súd svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. <u>Na základe vyššie uvedeného ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.</u> <u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 € a právo na náhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 655/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	20. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v trestnom konaní vo veci týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré sa na okresnom súde začalo v roku 2007 a v ktorom sťažovateľka vystupovala ako poškodená.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, právne posúdenie trestnosti skutku je súčasťou štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a v danom prípade tak nejde o právne zložitú vec. Ústavný súd čiastočne uznal vyššiu mieru skutkovej zložitosti prípadu zapríčinenú rozsiahlosťou dokazovania (najmä výsluchy viacerých svedkov), avšak zároveň konštatoval, že táto skutočnosť nemôže ospravedlniť neefektívny postup, resp. dokonca nečinnosť okresného súdu.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľka prispela k predĺženiu posudzovaného konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, ktorý bol neefektívny, čo vyplýva predovšetkým z toho, že jeho rozsudok z roku 2009 odvolací súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ani množstvo následne vykonaných pojednávaní v priebehu rokov 2010 až 2012 neprinieslo výraznejší posun vo veci a posledná procesná aktivita okresného súdu spočívajúca v nariadení znaleckého dokazovania v roku 2014 bola po podaní opravného prostriedku sťažovateľkou uznesením krajského súdu vyhodnotená ako nadbytočná. V napadnutom konaní, ktoré ani po uplynutí 7 a pol roka od jeho začatia nie je právoplatne ukončené, nebolo treba osobitne vyhodnocovať jednotlivé procesné úkony okresného súdu, resp. kratšie obdobia jeho nečinnosti. V okolnostiach danej veci totiž už samotné trvanie napadnutého konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 1 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 570/2014
sudca spravodajca	Ľubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	27. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť v likvidácii) namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie sumy 15 753,56 € z titulu vrátenia pôžičky, ktoré sa začalo v roku 2006 a do ktorého sťažovateľka vstúpila ako právny nástupca pôvodného žalobcu (singulárna sukcesia) v roku 2011.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, v predmetnom konaní nešlo o vec právne zložitú. V danom prípade však bolo konanie do istej miery skutkovo komplikované,</p>

	<p>keďže súdu neboli predložené originály listinných dôkazov a došlo k spochybneniu pravosti ich kópií, ako aj k častému uvádzaniu nových skutočností.</p> <p>2. Ďalším kritériom bolo správanie účastníkov konania, ktorí svojou opakovanou neúčastňou na pojednávaníach (aj z dôvodu hospitalizácie a liečenia právneho predchodcu sťažovateľky, resp. jej likvidátora) prispeli k výraznému spomaleniu napadnutého konania. Okresný súd tiež musel v konaní viackrát rozhodovať aj o žiadostiach účastníkov konania o oslobodenie od súdnych poplatkov a dvakrát postúpil spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o ich odvolaní. Tieto skutočnosti prispeli k predĺženiu konania, nemožno ich však pripísať na ťarchu okresného súdu. Ústavný súd zistil, že právny predchodca a likvidátor sťažovateľky prispeli k prieťahom v konaní aj nedostatočnou súčinnosťou pri predkladaní súdom vyžadovaných originálov dôkazných listín, opakovaným oznamovaním nových skutočností a nereagovaním na výzvy súdu. Správanie sťažovateľky (jej právneho predchodcu) do istej miery spochybňuje jej skutočný záujem na odstránení stavu jej právnej neistoty v namietanom konaní, o čom svedčí aj to, že sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu podala sťažovateľka až viac ako osem rokov od začiatku uvedeného konania. Tieto skutočnosti ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia sťažovateľke.</p> <p>3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, v posudzovanom prípade sa v jeho konaní vyskytli obdobia nečinnosti, najdlhšie od októbra 2011 do 28. apríla 2014. Okrem nečinnosti bol jeho postup aj neefektívny a to pri rozhodovaní o návrhu na zmenu účastníkov konania (prvé rozhodnutie okresného súdu o tomto návrhu bolo po odvolaní zrušené krajským súdom) a tiež pri tolerovaní nepredkladania originálov dôkazných listín. Nebolo možné prehliadnuť ani fakt, že v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo posudzované konanie právoplatne skončené ani po viac ako ôsmich rokoch od jeho začatia.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené bolo a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke nepriznal právo na finančné zadosťučinenie a to aj z dôvodu, že vyslovenie porušenia jej práv a uloženie príkazu okresnému súdu konať vo veci bez prieťahov považoval za dostatočné s prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľka je v likvidácii, ktorá smeruje už len k ukončeniu podnikania a vyrovnaniu záväzkov.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 569/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>10. februára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej čiastky, ktoré sa začalo v roku 2009.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p>

	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd toto konanie nehodnotil ako skutkovo či právne zložitú.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľa ako účastníka konania k dĺžke posudzovaného konania podstatne neprispelo.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom súdu v posudzovanej veci a poukázal na to, že trvanie napadnutého konania 6 rokov na okresnom súde je už samo osebe neprimerané. Ústavný súd okrem toho zistil obdobie nečinnosti okresného súdu od 2. augusta 2010 do 4. júna 2014, pričom do dnešného dňa nie je vec právoplatne skončená.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi nepriznal právo finančné zadosťučinenie, keďže v okolnostiach prípadu považoval za dostatočné vyslovenie porušenia práva sťažovateľa a uloženie príkazu okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 656/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o určení nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, ktoré sa začalo v roku 2005. Vec bola na okresný súd prevezená z pôvodného okresného súdu po zmene právnej úpravy týkajúcej sa organizácie súdov v roku 2008.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o zložitost' veci, spory o určenie práva zodpovedajúce vecnému bremenu viažuce sa na nehnuteľnosť patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Spravidla je však potrebné vykonať širšie dokazovanie, čo môže ovplyvniť faktickú zložitost' takéhoto konania. Uvedená skutočnosť však nemôže okresný súd zbaviť zodpovednosti za stav, v akom sa konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľov ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by viedli k spomaleniu posudzovaného konania. Sťažovatelia však nepodali sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorú ústavný súd považuje za účinný prostriedok nápravy a jeho nevyužitie, okrem prípadov existencie dôvodov osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), spravidla zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť. Ústavný súd však vzhľadom na celkovú dĺžku konania, ako aj na dĺžku konania po prevezení veci na dotknutý okresný súd rozhodol o prijatí sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie. Skutočnosť, že sťažovatelia neprejavili záujem o využitie účinných právnych prostriedkov na odstránenie porušovania ich práva zohľadnil ústavný súd pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Tretím kritériom bol postup samotného okresného súdu, pričom ústavný súd nemohol</p>

	<p>neprihliadnuť na skutočnosť, že konanie celkovo trvá konanie viac ako deväť rokov. V konaní okresného súdu sa vyskytlo dlhšie obdobie nečinnosti v období od 1. januára 2008 do 17. júla 2009 a okrem nečinnosti bol postup okresného súdu poznačený aj neefektívnosťou, keď až na základe rozhodnutia odvolacieho súdu vyzval okresný súd navrhovateľov na odstránenie nedostatku podania (viac ako štyri roky od prevzatia veci). Rovnako neefektívny bol postup pri ustálení skutkového stavu, ktorý podľa názoru krajského súdu vysloveného v rozhodnutí o odvolaní proti rozsudku okresného súdu zatiaľ nie je dostatočne zistený, a to ani po viac ako ôsmich rokoch od začiatku pojednávania a tiež postup pri vyrubovaní poplatku za odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal každému zo sťažovateľov finančné zadostučinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 687/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>10. februára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v exekučnom konaní a to v súvislosti s návrhom na zmenu oprávneného, ktorý bol súdu doručený dňa 19.3.2013 a o ktorom súd rozhodol až dňa 7.1.2015.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o zložitost' veci, rozhodovanie o zmene účastníka v exekučnom konaní tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ho nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. 2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ústavný súd dospel k záveru, že okolnosti na strane sťažovateľky k dĺžke posudzovaného konania podstatne neprispeli. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a poukázal na to, že trvanie rozhodovania o zmene účastníka exekučného konania 1 rok a 9 mesiacov je už samo osebe neprimerané a svedčí o neefektívnom postupe okresného súdu. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</u></p> <p><u>Keďže okresný súd po podaní ústavnej sťažnosti už o zmene účastníka exekučného konania rozhodol, ústavný súd neuložil okresnému súdu povinnosť, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke nepriznal požadované finančné zadostučinenie, keďže v okolnostiach danej veci považoval vyslovenie porušenia jej práv za dostačujúcu satisfakciu.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	III. ÚS 708/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	10. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu a to v období po právoplatnosti skoršieho nálezu Ústavného súdu č.k. IV. ÚS 502/2011-44 zo dňa 24. februára 2012.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadňuje tri základné kritériá a to 1. právnu a faktickú zložitost' veci, 2. správanie sťažovateľov v konaní a 3. postup okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd sa podrobnejšie nezaoberal hodnotením danej veci podľa prvého a tretieho kritéria, pretože tak urobil už v nálezoch č. k. IV. ÚS 502/2011-44 z 24. februára 2012 a č. k. I. ÚS 434/2012-44 zo 16. januára 2013, na odôvodnenie ktorých týmto odkazuje. Na doplnenie uvádza, že napriek skutočnosti, že okresný súd v danej veci meritórne rozhodol rozsudkom z 11. júna 2014, samotné trvanie napadnutého konania je zjavne neprimerané, keďže z dôvodu podaných odvolaní nie je právoplatne ukončené ani po viac ako 11 rokoch od jeho začatia, a preto ho ako celok nemožno považovať za ústavne akceptovateľné.</p> <p>Pokiaľ ide o druhé kritérium, ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktorými by sťažovatelia prispeli k predĺženiu konania. Na druhej strane však traja zo sťažovateľov nevyužili svoje právo a nepodali predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú v prípade ďalších sťažovateľov ústavný súd považoval za účinný právny prostriedok ochrany ich základných práv a slobôd.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, keďže takýto príkaz mu už bol uložený v predchádzajúcom náleze č.k. IV. ÚS 502/2011-44 zo dňa 24. februára 2012.</p> <p>Ústavný súd nepovažoval za účelné priznať sťažovateľom v 3. a 5. rade finančné zadosťučinenie, pretože tak urobil už nálezom č. k. IV. ÚS 502/2011-44 z 24. februára 2012, keď každému z nich priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ktoré v okolnostiach danej veci považuje za dostatočnú reparáciu. Sťažovateľovi v 5. rade ústavný súd tiež primerané finančné zadosťučinenie nepriznal, keďže tento je právnickou osobou, na ktorú sa stav právnej neistoty v dôsledku prietahov v konaní nemôže vzťahovať.</p> <p>Sťažovateľom v 1. a 2. rade ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 €.</p> <p>Ústavný súd ďalej každému zo sťažovateľov priznal právo na náhradu trov konania.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 710/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	10. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktoré sa začalo v roku 2010. Na majetok odporcu bol v priebehu konania pred okresným súdom vyhlásený konkurz, ktorú skutočnosť krajský súd na rozdiel od okresného súdu vyhodnotil ako dôvod pre prerušenie konania zo zákona a vec bez rozhodnutia o odvolaniach vrátil okresnému súdu s tým, že má byť predložená po skončení konkurzného konania.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Podľa názoru ústavného súdu samotné rozhodovanie o tom, či prvostupňový súd správne vyhodnotil otázku platnosti rozhodcovského rozsudku, nemožno z hľadiska predmetu konania považovať za právne zložité. Istú zložitost' vo veci spôsobuje, že na majetok odporcu bol vyhlásený konkurz, ktorú skutočnosť vyhodnotili všeobecné súdy (okresný a krajský) odlišne.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by viedli k spomaleniu posudzovaného konania.</p> <p>3. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup krajského súdu a po posúdení povahy práva uplatneného sťažovateľkou v konaní pred všeobecnými súdmi konštatuje, že sa tento nárok priamo netýka majetku odporcu podliehajúceho konkurzu. Preto podľa názoru ústavného súdu napriek vyhlásenému konkurzu nič nebráni tomu, aby všeobecné súdy rozhodli o žalobnom návrhu sťažovateľky. Vzhľadom na tieto dôvody možno konštatovať porušovanie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov zo strany krajského súdu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd po zohľadnení všetkých okolností prípadu nepriznal sťažovateľke požadované finančné zadost'učinenie s tým, že vyslovenie porušenia základného práva a príkaz súdu vo veci konať sú postačujúce na odstránenie zistených porušení ústavy a dohovoru.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 641/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, ktoré sa začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, posudzovaná vec vykazuje určitý stupeň skutkovej zložitosti veci, keďže predmetom skúmania je postup súdneho exekútora pri dražbe nehnuteľností osobitného charakteru – kultúrnej pamiatky. Uvedený aspekt sa však nemal možnosť v konaní prejavíť, keďže okresný súd k meritórnemu prejednávaniu veci dosiaľ nepristúpil.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd zistil ich podiel na narušení plynulosti konania, čo zohľadnil v rámci rozhodovania o priznaní finančného zadosťučinenia. Išlo o viaceré odročenia nariadených pojednávaní a to pre vážne „dôležité pracovné dôvody“ na strane sťažovateľov, ďalej z dôvodu neprítomnosti sťažovateľov, ktorí si neprevzali riadne doručované predvolania a na základe vlastnej žiadosti sťažovateľa v 1. rade.</p> <p>3. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu a zistil, že okrem kratšieho obdobia nečinnosti v rozsahu 4 mesiacov bol tento postup poznačený aj neefektívnosťou, ktorá sa prejavila pri obstarávaní súvisiacich spisov všeobecných súdov nachádzajúcich sa v sídle okresného súdu. K nazretiu do predmetných spisov a obstaraniu potrebných kópií mal okresný súd sťažovateľov ako účastníkov konania výslovne inštruovať, prípadne mohol realizovať toto nazretie prostredníctvom povereného zamestnanca okresného súdu.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd nepriznal sťažovateľom požadované finančné zadosťučinenie, keďže v danom prípade nešlo o extrémne neprímeranú dĺžku konania, konanie vykazovalo len jedno obdobie nečinnosti okresného súdu a ústavný súd identifikoval aj vlastný podiel sťažovateľov na zbytočnom predĺžení konania</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 700/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie sumy 12 015,51 € z titulu poisťného plnenia, ktoré sa začalo v roku 2007.

ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania a stav, v akom sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzalo, je otázka prípadnej právnej a faktickej zložitosti napadnutého konania irelevantná.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd zistil, že tento má nezanedbateľný podiel na spomalení napadnutého konania. Sťažovateľom podaná žaloba totiž mala nedostatky, ktoré boli odstránené až na výzvu okresného súdu, v dôsledku neúčasti sťažovateľa sa ďalej neuskutočnili 4 nariadené pojednávania, ktoré boli odročené na neurčito, a napokon sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť necelé dva týždne od doručenia odpovede podpredsedníčky okresného súdu na jeho sťažnosť na prieťahy, čím nebol vytvorený dostatočný priestor na odstránenie prieťahov v napadnutom konaní. Uvedené skutočnosti ústavný súd zohľadnil ich pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení pre sťažovateľa.</p> <p>3. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu a keďže napadnuté konanie v jeho viac ako 7,5-ročnom priebehu je ako celok poznačené nečinnosťou a neefektívnosťou, ústavný súd nepovažuje za potrebné bližšie vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony. O uvedenom svedčí skutočnosť, že v doterajšom priebehu napadnutého konania okresný súd vykonal v merite veci iba 2 jednoduché procesné úkony.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi požadované finančné zadosťučinenie, pretože sťažovateľ svoju sťažnosť v tomto smere jednak náležite nezdôvodnil a jednak svojím správaním sa na prieťahoch do značnej miery sám podieľal. Výrok o porušení základného práva a príkaz súdu vo veci konať sú preto na odstránenie zistených porušení ústavy postačujúce.</u></p> <p>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 10/2015
sudca spravodajca	Ľubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré sa začalo v roku 1998.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že konanie nie je právne zložitá a súdy sa môžu opierať o dostatok stabilizovanej judikatúry. Takéto spory však môžu byť náročné na dokazovanie (skutková zložitosť), pričom v posudzovanom prípade súdy nielen zisťovali okruh vecí patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania a ich hodnotu ku dňu zániku manželstva, ale museli</p>

	<p>zohľadňovať aj ďalšie okolnosti vrátane posúdenia dohody o vyporiadaní BSM.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatoval, že jeho správanie podstatnou mierou neprispelo k predĺženiu posudzovaného konania. Sťažovateľ však neposkytol dostatočnú súčinnosť pri výzve súdu, aby podal vyjadrenie vo veci, čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o finančnom zadostučinení. K predĺženiu konania prispelo aj to, že účastníci konania využívali na obranu svojich práv procesné prostriedky, ktoré im náš právny poriadok poskytuje a tiež, že sa ospravedlnili z účasti na viacerých pojednávaniach.</p> <p>3. Ústavný súd napokon hodnotil postup okresného súdu a konštatoval, že už samotná dĺžka konania viac ako 15 rokov, signalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (aj keď vec bola opakovane aj na krajskom súde, resp. na najvyššom súde z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku, čo nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu). Konanie ako celok je poznačené neefektívnosťou a nesústreďenosťou okresného súdu a vyskytli sa v ňom aj viaceré obdobia jeho nečinnosti.</p> <p><u>Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie vo výške 2 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p> spisová značka</p>	<p> III. ÚS 704/2014</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Jana Baricová</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>3. marca 2015</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a náhradu škody, ktoré sa začalo v roku 1991.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd pripúšťa, že ide zo skutkového hľadiska o zložitejšie konanie, čo však okresný súd nezabavuje zodpovednosti za stav napadnutého konania v čase rozhodovania o sťažnosti ústavným súdom. Skutkovou ani právnou zložitou veci nie je možné ospravedlniť skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po takmer 24 rokoch od jeho začatia.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľov ústavný súd nezistil také okolnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľom, ktorí v predmetnom konaní vystupujú na strane žalovaných.</p> <p>3. Jurisdikcia ústavného súdu („ratione temporis“) sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993, teda od nadobudnutia účinnosti zákona o ústavnom súde. Bez zreteľa na túto skutočnosť, ústavný súd už konštantne prihliada aj na dobu, ktorá v konaní uplynula v období do vyššie uvedeného dátumu. Ústavný súd v súvislosti s hodnotením priebehu napadnutého konania považuje za rozhodujúce, že konanie nebolo právoplatne skončené ani po takmer 24 rokoch od jeho začatia, čo je z ústavnoprávneho hľadiska</p>

	<p>neakceptovateľné.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie sťažovateľovi v 1. rade vo výške 6 000 € a sťažovateľke v 2. rade (účastníčka napadnutého konania až od roku 2004) vo výške 2 000 € a obom priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 30/2015
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	24. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní o dovolaní proti rozsudku krajského súdu o odsúdení sťažovateľky za trestný čin vraždy, ktoré sa začalo v roku 2013.</p>
ratio decidendi	<p>Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) skúma vždy najmä podľa troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva však ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie, než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného (obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povesť, postavenie v zamestnaní a pod.).</p> <p>Postup najvyššieho súdu v konaní o dovolaní sťažovateľky pritom už bol predmetom rozhodovania ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 703/2014, v ktorej ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému došlo aj tým, že najvyšší súd odročil verejnú zasadnutie z dôvodu, ktorý nebol relevantný a v čase od 3. septembra 2013 do 10. novembra 2014 nevykonával vo veci žiadne úkony.</p> <p>Vzhľadom na celkovú dĺžku trvania konania o dovolaní na najvyššom súde (rok a pol) a vzhľadom na skutočnosť, že išlo trestné konanie, v ktorom bola „v stávke“ osobná sloboda sťažovateľky, už ústavný súd nepovažoval za potrebné postup najvyššieho súdu podrobnejšie rozoberať z pohľadu troch základných kritérií a konštatoval, že v konaní došlo k zbytočným prietáhom v dôsledku vyššie uvedenej nečinnosti najvyššieho súdu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke nepriznal požadované finančné zadost'učinenie, keďže už v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 703/2014 jej bolo priznané finančné zadost'učinenie vo výške 3 000 € a to v súvislosti s postupom a nečinnosťou najvyššieho súdu, ktorú</u></p>

	opakovane namietala aj v tejto sťažnosti, pričom toto zadosťučinenie považoval ústavný súd za dostatočné.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracoval: JUDr. Igor Mihalik

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.